

De 'digitalisering van de straat'

Werksessie 7 10-11-2022

Dr. Juul Gooren
Haagse Hogeschool
Lectoraat Grootstedelijke Ontwikkelingen

GOVERNANCE
OF URBAN TRANSITIONS

E:M+MA.

Onderzoek jeugd-wijk-digitalisering-vakmanschap

- Naast het verkennen van relatief nieuwe verschijningsvormen van online criminaliteit onder jongeren gaat de aandacht vooral uit naar het gebrekkige zicht van verschillende professionals op de veranderende (lees: digitale) leefwereld van jongeren.
- Wat vraagt dit aan competenties die gebiedsgebonden professionals moeten inzetten ten behoeve van signalering en advisering in kwetsbare wijken, met name tegen de achtergrond van toenemende digitalisering onder jongeren?

Data uit Den Haag en omgeving

- 20 gesprekken gevoerd met:
 - Operationeel specialisten bij de politie
 - (Digitale) wijkagenten
 - Jongerenwerkers
 - Professionals vanuit de politie en de gemeente die betrokken zijn bij Persoonsgerichte aanpak (PGA)-trajecten en het Zorg- en Veiligheidshuis

Kun je me ff helpen? 12:50

Zeg 't maar! 12:50 ✓✓

Ik heb nog twee openstaande rekeningen van vorig jaar die betaald moeten worden voor de 12e

Voorbeelden

DRILLRAPPERS VERHEERLIJKT

door Rob Groenans en Bert Wijlaars

Amsterdam • Via Engeland overgewaaid uit de VS, is de geweldverheerlijkende drillrap ook in Nederland aan populariteit. Voorlopig lijkt dat tot de grootste steden. Hoewel drillrappers het voorharig zelden of nooit tot de hitlijsten zien dat groepen als 73 de Pijp en Glas & Black van Black24 honderdduizenden luisteraars hebben. Verheerlijking is ook dat die vooral uit Amsterdam, Rotterdam en Utrecht komen.

Subgenre
Drillrap is een subgenre binnen de hip-hop dat in Amerika is ontstaan en waarin het draait om zo overmoedige mogelijk je vijanden tegemoet treden. Doorgaans zijn dat rivaliserende drillrappers. In videoclips wordt voortdurend met wapens gepraaid, van mesen en machetes tot machinegeweren. Maar in verleden zijn bijna vanzelfsprekend in de teksten, die doorspekt met woorden als 'keef' (hoer) zijn het toebereid tot vrowwvriendelijkheid. Aan melodie hebben de artiesten een broeutoe dood.

Na de VS kreeg het fenomeen eerst voet aan wal in Engeland. Ook daar werd de drillrap niet de eerste rappers die geweld verheerlijken in hun muziek, maar ook de drillrappers die overgaans bijna 1,5 miljoen keer is

veningen van afgelopen maandag een 20-jarige Rotterdamse drillrapper is, die onderdrukt uitmaakt van de groep Black24. Inmiddels zijn twee andere saangehouden, maar het schijnt leden van de Amsterdamse 'conculle' van 73 de Pijp. Het zou niet de eerste keer zijn dat music uit deze hoek van de muziek de wapens maar zo veel en vaak mee rondreizen ook echt gebruiken.

Vorig jaar september overleed in Amsterdam de 20-jarige Jay Ronen Groenfaam, alias drillrapper Trappi Demon, na een gerecht met een rivaliserende groep waarbij onder meer kagmessen gebruikt werden. In december kwam in Den Haag de 20-jarige Bilal Aydin gewelddadig om het leven, waarbij een vooraantstaand lid van de groep SDC betrokken zou zijn.

Ten tijde in de Verenigde Staten is in Groot-Brittannië steeds vaker hard op de vraag wordt gesteld of drillrap niet tot een geweldsescalatie leidt, heeft de minister van Binnenlandse Zaken in Nederland een opvallende ambassadeur omroep BinoVlaar, dat media met NPO geld het kanaal XBarz in de lucht houdt.

Liquidatie
XBarz kwam al eerder in opspraak omdat het onder meer de vrijtaling van een voor liquidatie veroordeelde rapper het kanaal bijde op YouTube ook 73 de Pijp rappers. Wel moet de 'Sommermaal' met de drillrappers die overgaans bijna 1,5 miljoen keer is

acties naar aanleiding van de streekpartij zijn dan ook overduidelijk. Dit krijgt er nu van. Dat er zelfs doden vallen', aldus enkele bewo- ners van het doorgaans zo

tend geschrokken van het gebrek aan respect voor on- overduidelijk. Dit krijgt er nu van. Dat er zelfs doden vallen', aldus enkele bewo- ners van het doorgaans zo

zou publieke dienstverre- ners. Maar ook het gebrek aan normen en waarden waarmee de bewoners van

“Van straathoek naar Facebook”

- Criminaliteit speelt vaak een belangrijke rol bij het vormgeven van het **straatimago op social media**: het aanmeten van een **criminele identiteit werkt statusverhogend**. Jongeren tonen hun affiniteit met misdaad door het tonen van criminele activiteiten.
- Op social media is dit terug te zien in verwijzingen naar gepleegde delicten, het **plaatsen van foto's van wapens of het pronken met handelswaar** in de vorm van grote hoeveelheden drugs.
- Wegens de binnen de straatcultuur heersende obsessie met geld vormt tot slot ook **opzichtige consumptie** een belangrijk element binnen de online performance van straatcultuur. Jongeren plaatsen **foto's van stapels geld, dure flessen drank, merkkleding en sieraden online**, met slechts één doel: laten zien dat je veel geld hebt en dat je het kunt uitgeven.
- Ook **de relatie met politie en justitie draagt bij aan het straatimago van jongeren**. Deze relatie is tweeledig. Enerzijds is het voor de jongeren zaak zich te allen tijde af te zetten tegen het gezag, wat zich uit in het delen van beledigende teksten en foto's, met name gericht tegen politie. Anderzijds werkt het contact met politie en justitie statusverhogend. Zodoende wordt er **gepronkt met celstraf, processen-verbaal en verhoren**.

Social media

- De digitalisering van de straat wijkt af van de traditionele straat, omdat de **toegang**, het **bereik** en de **dynamiek** in de virtuele ruimte anders verloopt dan fysieke contacten in een wijk. Bepaalde gewelddadige groepsnormen worden online veel minder selectief gecommuniceerd naar een steeds breder publiek.
- Middels livestreams op Snapchat en Youtube-posts kunnen **veel meer jongeren deelgenoot worden gemaakt van conflicten tussen groepen** die een straatcultuur uitdragen. Waren conflicten vroeger te herleiden tot bepaalde pleintjes, nu draait het bijvoorbeeld om steden.
- Ook is de **intensiteit van conflicten** toegenomen, omdat social media altijd en overal aanwezig zijn waardoor vuurtjes minder snel uitdoven en juist sneller kunnen opvlammen: drillrap steekincident.

Ontremming

- Laten gaan van behoeftes en gevoelens
- Dissociatieve anonimiteit
- Fysiek onzichtbaar
- Asynchrone communicatie
- Minimalisatie van autoriteit en status

Digikamer Rotterdam 08-06-2022

- Bij wapens en directe slachtoffers wordt normaliter meteen opgetreden, maar veel beeldmateriaal is indirect en betreft het online uitdagen van groepen.
- Online beeldmateriaal past naadloos in de aandacht economie: open kanalen voor groot bereik en beelden als bewijs van acties (wel kwetsbaar voor online surveillance en vervolging maar weinigen durven te praten).
- Punten systeem: jonge 'followers' fungeren als moderators door acties te verifiëren aan de hand van beelden. Gamification via punten (+ voor steken en - voor wegrennen).
- Als de politie het vermoeden heeft dat bepaalde jongeren 'boetes' moeten betalen dan spelen ze dat door aan scholen en jeugdwerkers (met het besef dat naar de politie gaan te gevaarlijk voor ze is).
- Minderjarigen gaan in de jeugdrichting soms door met online conflicten via gesmokkelde telefoons (updaten van Instagram-profiel met proces-verbaal of nieuw conflict met rivaliserende groepen met wie ze nu een dak delen).

Welke veranderingen zien professionals?

- Criminele carrières online minder voorspelbaar
- Onduidelijke grens harde kern vs. meelopers

Spanningsvelden voor professionals

Grenzen wijk

Grenzeloosheid web

Dichtbij komen

Afstand houden

Preventie

Privacy

“

IK HAD EEN NEPACCOUNT. DAT HEETTE KITTY NOG WAT. EN KITTY WERD GEWOON VRIENDJES MET ALLE CRIMINELE JONGEREN, MAAR DAT IS ALLEMAAL VERBODEN TEGENWOORDIG. MAAR DAT WAS IN DE TIJD DAT DAAR ALLEMAAL NOG GEEN WETGEVING VOOR WAS. DAT WAS PERFECT. ZAT IK MET AL DIE GASTEN GEWOON TE CHATTEN EN TE DOEN, MAAR DAT KAN DAN GEWOON NIET MEER. DAAR IS OOK WEL WEER WAT VOOR TE ZEGGEN MAAR DAT SOORT DINGEN HIELPEN TOENTERTIJD WEL.

”

“

DIE GASTEN HADDEN OOK FOTO'S VAN INBRAAKWERKTUIG ALS HUN PROFIELFOTO (IK BEN STOER EN IK BEN EEN CRIMINEEL). DUS ALLES WAT IK OP STRAAT ZAG, WILDE IK AANVULLEN MET ONLINE INFORMATIE. DAN HADDEN WIJ VIER JONGENS AANGEHOUDEN DIE DAN ZEIDEN VAN “JA WE KENNEN AL DIE ANDERE VERDACHTEN NIET” EN DAN GING IK VIA DAT SOORT MEDIA AANTONEN DAT ZE ELKAAR WEL DEGELIJK KENDEN EN DAT ZE OP ELKAARS FOTO'S REAGEREN. DAT IS ALLEMAAL NIET MEER MOGELIJK. NIET MEER ZONDER VORDERINGEN. VOOR VORDERING HEB JE EERST EEN STRAFBAAR FEIT NODIG. DUS DAT IS ALLEMAAL VEEL COMPLEXER.

”

Politie op het internet

- 1) Het reageren op burgers via social media
- 2) Het surveilleren op het internet ten behoeve van handhaving en signaleren
- 3) Het monitoren van openbare bronnen ten behoeve van de opsporing

Politie op het internet

- 1) Wat betreft de eerste taak kunnen digitale wijkagenten jongeren bijvoorbeeld 'volgen' nadat door een reguliere wijkagent face-to-face accountsgegevens zijn verkregen. Zo ontstaat meer inzicht in met wie jongeren zoal omgaan en kan eventueel gereageerd worden op grensoverschrijdend gedrag.
- 2) Vooral de tweede taak blijkt in de praktijk lastig, omdat veel interactie tussen jongeren in afgeschermdde omgevingen plaatsvindt waar professionals in principe geen toegang toe mogen en/of kunnen hebben en waarbij bepaalde informatie niet makkelijk doorgezet kan worden gezien de complexiteit van de materie.
- 3) Taak drie kan er volgens een digitale wijkagent bijvoorbeeld uit bestaan dat op Marktplaats wordt gekeken naar een persoon die voortdurend fietsen te koop aanbiedt, maar zelf geen fietsenhandelaar is.

Onderdeel van jeugdcultuur

- Ook ten opzichte van gedrag dat de buitenwereld al gauw als schadelijk bestempelt, nemen de experts een onbevooroordeeld standpunt in. Marcel van Spreuwel, operationeel specialist bij de politie, zegt: ‘Ook aan drill rap zitten goede kanten, het is **een zoektocht naar identiteit, naar succes**. Maar houd wel in de gaten waar het mis dreigt te gaan.’
- “Hoewel alle vormen van sexting aanvankelijk beschouwd werden als een deviant gedrag, is geleidelijk aan het inzicht gegroeid dat sexting met wederzijdse toestemming kan beschouwd worden als een normaal onderdeel van het **experimenteergedrag van adolescenten en van hun seksuele en relationele ontwikkeling**.”

Vragen

- Wat is de aard en omvang van online jeugdcriminaliteit en wat voor type daders en slachtoffers komen voorbij?
- Wat is de achtergrond van daders, slachtoffers, meelopers, ouders etc. en wat is de relatie onderling?
- In hoeverre wijkt dit af van traditionele jeugdcriminaliteit?

Vragen

- Hoe krijgen professionals in het sociaal domein en het veiligheidsdomein te maken met de gevolgen van de digitalisering van de straat?
- Hoe gaan zij hiermee om en welke behoeften hebben zij?
- Welke competenties vraagt dit van hen en welke interventies kunnen daarbij ondersteunen?

Vragen

- Hoe zijn de online en offline activiteiten van jongeren met elkaar verweven?
- Welke rol speelt de wijk hierin als 'werkplaats'?
- Wat is de relatie tussen online activiteiten en verschillende kwetsbaarheden onder jongeren, waaronder crimineel gedrag?

“

**HET VERZAMELEN VAN DIGITALE
INFORMATIE IS STEEDS
BELANGRIJKER, MAAR KENT EEN
AANTAL JURIDISCHE, TECHNISCHE
EN ORGANISATORISCHE OBSTAKELS
DIE VOORLOPIG NIET ZULLEN
VERDWIJNEN.**

”

Lopend onderzoek

- <https://www.socialevraagstukken.nl/wijkprofessionals-zicht-krijgen-op-online-wereld-van-jongeren/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Sdw8Co2CMb8>
- jcwgooren@hhs.nl